

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. április 18. szerda. ÁRA 4 LEJ VIII. ÉVFOLYAM, 91. SZÁM.

A leghatározottabban követelem a békeegyezmény megkötését

Örömmel, lelkesedéssel irtam alá a Béke Világtanácsának felhívását, amelyben a világ becsületes emberei követelik, hogy az öt nagyhatalom: az Amerikai Egyesült Államok, a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság, Nagybritannia és Franciaország kössön békeegyezményt.

Aláírással egyben kötelezettséget is vállaltam. Minden-

napi munkámmal, szavakban és tetteikkel, szívem minden dobbanásával küzdök, szeretett házám, a Román Népköztársaság gazdasági és politikai megerősödéséért s azért, hogy a nagy Sztálin által vezetett békefrontnak én is eszelekvő részese legyek.

Felháborodással tiltakozom az imperialista bérenc francia kormány intézkedése ellen,

amellyel betiltotta a nemzetközi békemozgalmat képviselő szerv Franciaország területén való működését. A leghatározottabban követelem, hogy a francia kormány vonja vissza ezt az önkényes szabadságtörő intézkedést.

Deac Vasile,
a Kolozsvár városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke.

„MINDEN KÉPESSÉGEMMEL A BÉKÉT KIVÁNOM SZOLGÁLNI”

A Béke Világtanácsa berlini határozatára, hogy az öt nagyhatalom kössön békepaktumot, a dolgozók száz és százmilliói sorakoznak a béke zászlaja alá s követelik a békepaktum megkötését.

En is örömmel írom alá a nevemet s ezzel is csatlakozom a békéért harcoló népek táborához. A jövőben még fokozottabb erővel fogok küzdeni a békéért. Minden erőmmel, minden képességgemmel a békét kívánom szolgálni. Tudom, hogy minden egyes aláírás csapás az amerikai-angol imperialisták háborus terveire. Gyengíti a háborus uszítókat, a népek békéjére török erejét s erősíti a világ népeinek békétáborát, amelyet a Szovjetunió kommunizmust építő népeivel az élen Sztálin elvtárs vezet.

Wachler Imre,
a MNSz Enyed-rajoni elnöke.

„ALÁÍRTAM A FELHÍVÁST, MERT BÉKÉT AKAROK!”

Szászfenesi középparaszt vagyok. A többi dolgozó földműves társaimmal együtt a vezérsi terv határidő előtti teljesítésén fáradozom, hogy több kenyeret biztosíthassunk az ország dolgozóinak: munkánkkal növeljük a Szovjetunió köré ömörült békétábor erejét.

Békében akarok élni, békében akarok dolgozni. Nem akarom, hogy még egyszer arra a sorsra jussunk, amelybe a fasiszta gyilkosok sodortak bennünket, nem akarok többé háború!

Aláírtam a békepaktum megkötését követelő felhívást, mert békét, boldog életet akarok.

Székely György bodó középparaszt

Sárik Ilona, a kolozsvári „Varga Katalin”-üzem él munkásnője aláírta a békeívét és követeli a békeegyezmény megkötését.

„BÉKÉS ÉLETER AKARUNK ÉPÍTENI”

Mi, az apahidai kollektív gazdaság tagjai, elolvastuk a békeegyezmény megkötését követelő felhívást, amelyet örömmel fogadtunk. Ugyanakkor fokozta bennünk az amerikai-angol imperialisták elleni gyűlöletet, mert újra leleplezte azok aljas háborus terveit.

Mi, a szocializmust építő kollektivisták, megbélyegezzük és elítéljük a háborus uszítókat. Aláírtuk a békepaktum megkötését követelő felhívást, mert békében, biztos bőséges életet akarunk építeni magunknak.

Groza Samuila
az apahidai „Vörös Csillag” kollektív gazdaság elnöke.

„MINDEN ERŐMMEL A BÉKE ÜGYÉT SZOLGÁLOM”

Az első között írtam alá a békepaktum megkötését követelő felhívást. Szeretettel írtam alá és ugyanakkor gyűlölettel is. Szeretettel azért, mert tudom, hogy aláírással hozzájárultam a béke megszilárdításához. Gyűlölettel azért, mert a háborus uszítókra gondoltam. Az amerikai-angol imperialistákra, akik háborúval fenyegetőznek.

Amikor aláírtam a felhívást, fogadalmat tettem arra, hogy minden erőmmel a béke ügyét szolgálom. Felülírom dolgozó földműves társaimat a békevédelmi harc jelentőségéről.

Harcos elszántsággal írtam alá a felhívást, s fogadalmat teszek arra, hogy minden erőmmel küzdök a békéért.

Nichita Pavel
a kendáni „Vörös Traktor” kollektív gazdaság elnöke

A falusi dolgozók lelkesedéssel írták alá a békepaktum megkötését követelő felhívást. Balra: Kallós Gyula, a választói „Vörös Lobogó” kollektív gazdaság elnöke aláírta a békeegyezmény megkötését követelő ívet, jobbra: Póth Katalin bencséri dolgozó parasztnő, férje a háborúban esett el. Őt gyermekével maradt özvegyen. Aláírta a békeívét, mert nem akar többé háborút

A nemzetközi Sztálin-díjak *)

Írta: MIHAIL SADOVEANU

A Nemzetközi Sztálin-díjakat azoknak az emberszerető, jól áthatott személyeknek ítéli oda, akik kiemelkedő eredményeket szereztek a béke megszilárdításában s a háborus uszítókat elleni harcban. E díjak létesítése újabb bizonyítéka annak, hogy a Szovjetunió kiartóan kívánja az egyetértést a világon, nagy vezetőjének gondoskodása átöleli a földkerekség minden becsületes emberét, a gondoskodás remény csillagként fénylik anyák és gyermekek szemében.

A Szovjetunió — biztosította Sztálin — ingadozás nélkül folytatja a béke megőrzésének politikáját. A világ népeinek tevékeny részét kell venniük e nagy műben.

Az április elsején moszkvai ülésen a nemzetközi Sztálin-díjakat odaítélő Bizottság az elmúlt évre néhány kiemelkedő személyiség mellett döntött. Közülük egyesek nehéz körülmények között viszik a békeharcot, olyan országokban, ahol a reakciós kormányok üldözik mindazokat, akik szembeszegülnek a háborus politikával s a fegyverkezési hajszával.

Íme, azok nevei, akik aranyérmét, diplomát és pénzjutalmat kapnak: Frederic Joliot-Curie, a Béke Világtanácsának elnöke, Szun-Csin-Lin asszony, a nagy kínai harcos, Szun-Jat-Szen özvegye, Hewlett Johnson, az angliai canterburyi katedrális dékánja, Eugénie Cotton, a Demokrata Nők Világszövetségének elnöke, Pak-Den-Aj koreai harcosnő, aki a varói kongresszuson felédte a hazájában dúló háború borzalma, Arthur Moulton volt protestáns püspök az Északamerikai Egyesült Államokban és Heriberto Jara, volt tábornok és miniszter Mexikóban.

Három nő, két egyházi személy, egy tudós és egy volt tábornok...

Joliot-Curie professzor kivételes értékű tudós, a Nobel-díj kitüntetettje, a Francia Akadémiának és sok más ország akadémiájának tagja, számos egyetem tiszteletbeli doktora, a tudósok nemzetközi együletének elnöke, korunk egyik legnagyobb tudósa a kísérleti fizikában, felfedező az atomfizika terén, a német megszállás idejének harcosa és a francia ellenállás egyik vezetője, első a békeharcból, kérielhefelelten harcos a háború elleni nagy gyűléseken és tüntetéseken.

1949 júniusában Joliot-Curie a haladó tudósok nevében kijelentette, hogy visszautasítja az atombombák vagy bakorológiai pusztító eszközök előállítását; a tudós meggyőződése, hogy az atomenergia csak az emberiség hasznára szabad alkalmazni. „Nem hátrálunk meg — mondotta — sem a fenyegetések előtt, sem a börtön vagy a halál előtt.”

Joliot-Curiet többször támadta a nemzetközi reakció, anélkül azonban, hogy harci energiáját csökkenteni tudta volna.

Elégé előhaladott, csaknem hetven éves korban Eugénie Cotton asszony büszkén áll helyt az üldözöttesekkel szemben s szavaival, amelyek minden földrész 56 országa asszonyainak akaratát és követeléseit fejezik ki, keményen küzd az anyákért, a gyermekekért, a békéért.

Pak-Den-Aj, a kistermetű örökény harcosnő, akit láthatóan dalmenethen körülhordozva a varsói kongresszus résztvevői által, sok évi börtönt és rendőri üldözöttesét szenvedte, hazájának Japán megszállói részéről Pak-Den-Aj, Korea egységesítésének kérielhefelelten harcosa, a koreai nép felszabadításának s az egész haladó emberiség közös harcának szentelte életét.

Szun-Csin-Lin a haladás áthatatos harcosnője, ezelőtt 35 évvel kezdte politikai és szociális tevékenységét Kínában. A kínai nép felszabadulásáért és a demokráciáért folyó harc idején Szun-Csin-Lin erőfeszéssel részt vett az egységfront létesítésében s győzelemre vitte férje, a nagy Szun-Jat-Szen politikai hagyatékát. Mint aktív író s fáradhatatlan munkás szociális terepen, Szun-Csin-Lin szüntelenül öröhlény áll népe mellett az új Kínában.

Hewlett Johnson canterburyi dékán jólismert alakja a béke hívei nemzetközi találkozóinak. Bajnok azok között az egyházi emberek között, akik tiltakoznak az egyháznak a kapitalizmus szolgáivá tétele ellen. Johnson dékán, az angol munkásság élete megjavításának harcosa, az igazság hívese, demokratikus követője, akit a reakció dühödtlen támad, a béke hívek mozgalmanak egyik legszorgalmasabb harcosa lett. Részt vett csaknem minden nemzetközi békeösszejövetelen; meglátogatta a Szovjetuniót, az Egyesült Államokat, Kanadát, Németország angol megszállási övezetét, átutazott Ausztráliába, számtalan békegyűlésen hallotta szavát. Fáradhatatlan munkása a Szovjetunió és Anglia közötti baráti kapcsolatok megszilárdításának. Az idős angol ember megveti a szellemi törpék üldözését s a népek közötti egyetértés eszméjének magaslatára emeli lelkét.

A nemzetközi Sztálin-díjjal kitüntetettek között van Heriberto Jara mexikói tábornok és nemzeti hőse, forradalmi harcos, volt mexikói tengerészeti miniszter, akit többször megválasztottak képviselőnek a mexikói köztársaság parlamentjébe. Hetvenkét éves kora ellenére még mindig elég erővel bír a béke harc számára, amelynek áldozta magát, minden más elfoglaltság mellőzésevel.

Varsói előadásában Jara tábornok kijelentette: „A mi eszménk győzni fog, mert miénk az igazság s mert miénk nem kicsinyes érdekek vezetnek; mert a legnagyobb ügy — az egész emberiség megmentésének ügye mellett szállunk síkra; mert az életért harcolunk s nem a halálért; mert a mi mozgalomunk nem tesz megkülönböztetést, ellenkezőleg felöleli az egész emberiséget, politikai nézetekre és fajokra való tekintet nélkül.”

Ezek a szavak különösen meghatóak azért is, mert Heriberto Jara az amerikai kontinens őslakói, az indiánok közül származik. A tábornok, a mai Mexikó nemzeti hőse, azoknak a népeknek utóda, amelyek néhány századdal ezelőtti kifosztottak, megsemmisítettek vagy rabságba döntöttek az európaiak, utóda az egykori állandó üldözötteknek, akiket a legutóbbi időkig nyomorban és tudatlanságban tartottak Jara tábornok szava, amelyek békét követelnek a világ népei számára fajt megkülönböztetés nélkül, arcul ütök a világon még meglévő elnyomókat, a falánk kapitalistákat s mindazokat, akik gyilkosságokból származó vagyonokban dúsálnak. Az amerikai benszülöttek csekély számú utódaik egyike vádolja a világ utolsó elnyomóit.

Igy mélyül el meggyőződésünk, hogy a nagy Sztálin korszakában a béke megvalósításával az ember elnyeri a szabadságot, hogy mindig csak javára legyen emberitársának.

Igen természetes, hogy a nemzetközi Sztálin-díjak kiosztása széleskörű visszhangot váltott ki világszerte s még magasabb fokra emelte a Béke Világtanácsának tekintélyét. Milyen mélyreható különbég van a Szovjetunió s a nemzetközi békemozgalmak tanúsított magatartása és Washington franciaországi fiók-kormányzatának ama fasiszta intézkedése között, amellyel betiltotta a Béke Világtanácsának Franciaország területén való működését. Tette ezt egy olyan nép területén, amely harcolt szabadságjogáért, amely megveti a szolgaiasságot, amely tevékenyen bizonyul a béke hívek harcában. E fasiszta intézkedés azok gyengeségét s féltelmét tükrözi, akik ilyen intézkedést hoztak. Am hasztalan minden arra irányuló erőlködés, hogy a fény s bőséggel s az igazságot hazugsággal helyettesítők. A béke ügye jó uton halad.

Megjelent a „Scantena” április 16-2017 számában.

Sztálin elvtárs jelenlétében kezdte meg munkálatait az Orosz Szocialista Szövetségi Szovjet Köztársaság Legfelső Tanácsa

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az Orosz Szocialista Szövetségi Szovjet Köztársaság Legfelső Tanácsa a moszkvai Kreml-palotában megkezdte első ülését. A gyűlésen jelen voltak az 1951 februárjában megválasztott képviselők — államférfiak, ipari és mezőgazdasági élmunkások és értelmiségiek. A Tanács tagjai az O. SZ. SZ. SZ. K. 65 millió választóját képviselik. Az ülésnek megnyitását megjelent számos vendég, valamint a szovjet és külföldi sajtó több képviselője.

Délután 6 órakor a kormány részére fenntartott páholyba belépett J. V. Sztálin és legközelebbi munkatársai: V. M. Molotov, G. M. Malenkov, I. P. Berja, K. E. Vorosilov, N. A. Bulganin, L. M. Kaganovics, A. I. Mikoján, N. Sz. Hruszcsov, A. N. Kozsigin, N. M. Svernik, N. A. Szuszlov, P. K. Ponomarenko, M. F. Skirjatov, a Legfelső Tanács tagjai és a miniszterek.

A képviselők és a vendégek kitörő lelkesedéssel üdvözölték a szovjet nép első képviselőjét, J. V. Sztálint.

A Legfelső Tanács elnökeinek és alelnökeinek megválasztása és a napirend megalapítása után rátértek az első napirendi pont — az O. SZ. SZ. SZ. K. 1951. évi állami költségvetésének és az 1950. évi költségvetési jelentés megvitatására.

AZ O. SZ. SZ. SZ. K. A KÖLTSÉGVETÉS 70,8 SZÁZALÉKÁT NÉPJÓLÉTI CÉLOKRA FORDÍTJA

Ivan Fagyjev, az O. SZ. SZ. SZ. K. pénzügyminisztere jelen-

tésében kidomborította a szovjet népnél a kommunista társadalom építésében elért jelentős sikereit. A szovjet emberek békés alkotó munkájával rövid idő alatt elérték a háborúelőtti színvonalat az iparban és a mezőgazdaságban és jelentős mértékben biztosították ennek a színvonalnak a tulszárnyalását.

Az O. SZ. SZ. SZ. K. 1950. évi állami költségvetésének eredményével kapcsolatban Fagyjev pénzügyminiszter kijelentette, hogy a Köztársaság dolgozói a Szovjetunió többi testvéri népeivel együtt nagy sikereket értek el a gazdaság és a kultúra továbbfejlesztésében. A Köztársaság és a helyi ipar a múlt évi termelési terv előirányzatát 102 százalékban teljesítette és jelentékenyen megnövelte a tömegfogyasztási cikkek, az építési, a faanyagok és más áruk termelését. A szocialista mezőgazdaság szüntelen fejlődésben van. Az O. SZ. SZ. SZ. K. kolhozai és szovhozai 1951-ben 5,8 millió hektárral növelték a bevetett területet. A hektáronkénti terméshozam felülmúlta a háborúelőtti színvonalat.

A múlt év a szovjet tudomány és kultúra felvirágzásának újabb szakaszát jelölte meg.

A Köztársaság költségvetésének bevételi rovata 1950-ben 53 milliárd 698 millió rubelt, kiadási rovata 53 milliárd 200 millió rubelt tüntet fel. Az O. SZ. SZ. SZ. K. kulturális és népjó-
léti célokra 36 milliárd 916 millió rubelt fordított. A népgazdaságra előirányzott összegek 10.235.000.000-ra emelkednek. Kulturális és népjó-
léti inté-

ményekre 33.318.000.000 rubelt fordítanak. Mint az előző években most is a költségvetés csaknem kilenctized részét népgazdasági beruházásokra és népjó-
léti célokra fordítják.

Lakásépítésre 3.482.000.000 rubelt, mezőgazdaságra és erdőgazdaságra 4.112.000.000 rubelt irányoztak elő.

A népjó-
léti célokra fordított összeg a költségvetés 70,8 százalékát képviseli. A városokban és a falvakban új könyvtárakat, klubokat és filmszínházakat létesítenek.

A közegészségügyre előirányzott összeg 11.701.000.000 rubelre emelkedik.

A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a Köztársaság költségvetésében szereplő összegek kivül a Szövetségi költségvetésből is nagy összegeket fordítanak népjó-
léti és kulturális célokra.

A Szovjetunió állami költségvetésében ugyanis a kultúra fejlesztésére 1951-ben 120.800.000.000 rubelt fordítanak.

„A világon egyetlen ország sem költ annyit kulturális és népjó-
léti célokra, mint a hatalmas Szovjet Haza. A kapitalista országokban csupán jelentéktelen összegeket fordítanak köz-
művelődési és népjó-
léti célokra. Az O. SZ. SZ. SZ. K. 1951. évi költségvetése már önmagában véve is a Köztársaság dolgozóinak hatalmas, békés, építő munkaprogramja. A költségvetés célja, hogy biztosítsa a népgazdaság és a népművelés szüntelen lendületét és a dolgozók életszínvonalának további emelkedését” — mondotta Fagyjev pénzügyminiszter.

A népek harcolnak a békepaktum megkötéséért

PARIZS. — A Queuille-kormány fasiszta intézkedése, amellyel megtiltotta a Béke Világtanácsa franciaországi irodájának működését, felháborodást váltott ki az egész országban.

A „Renault“-üzemben megtartott nagygyűlésen felszólaltak azok a küldöttek, akik résztvettek az európai munkásértekezleten. A gyűlés résztvevői kimondták, hogy a kormány ezzel a határozattal lábbal tiporja az egész francia nép akaratát.

A munkások követelték az öt nagyhatalom békeegyezményének aláírását. Elhatározták, hogy küldöttséget szerveznek a francia miniszterelnökhöz és az USA franciaországi nagykövetséghez, hogy tudomásukra hozzák békeakarataikat.

BUDAPEST. — A Magyar Népköztársaságban határtalan lelkesedéssel folyik az aláírások gyűjtése a Béke Világtanácsa felhívására. A békeharcosok tiz-

ezrei látogatnak el a gyárakba, a magánházakba és a falvakba. Mindössze két nap alatt Budapesten 307.490 ember írta alá a felhívást. Az egész országban több mint egymillió aláíró csatlakozott a békefelhíváshoz.

BERLÍN. — Németország amerikai megszállási övezetében Amberg városban, ezer munkanélküli felvonulást rendezett a bonni kormány nyomorpolitikája ellen. A tüntetésben résztvevők tiltakoztak az áruk emelése ellen, ami közvetlen következménye Nyugat-Németország militarizálásának. A tüntetők a következő felirású táblákat vittek magukkal:

„Mi békét akarunk és nem háborút! Le a militarizmussal! Lakásokat akarunk és nem kaszárnyákat! Munkát és kenyeret! Nem akarunk háboruban meghalni! Le Adenauerrel és a háborúvall! Vessenek véget a drágulásnak! Követeljük a bérémelet! Nem akarunk éhenhalni!”

A koreai hadihelyzet

FENJÁN. — (Agerpres.) A koreai néphadsereg főparancsnokának legújabb jelentése szerint a néphadsereg egységei a kínai önkéntesekkel szorosan együttműködve az összes frontokon elszánt harcot folytatnak és súlyos veszteségeket okoznak az ellenségnek.

A középső frontszakaszon az

utóbbi napokban az amerikaiak 1000 embert veszítettek. A néphadsereg egységei megsemmisítették az ellenség hat harcócsoportját, hét tehergépkocsiját és nagymennyiségű hadianyagát. A nyugati frontszakaszon a néphadsereg egységei április 12-én leléptek négy ellenséges repülőgépet.

AMERIKAI LEGIBANDITÁK ÚJABB GALÁD PROVOKÁCIÓJA A KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG ELLEN

PEKING. — (Agerpres.) Az „Uj Kína” hírügynökség jelentette, hogy április 13-án 31 B-29 típusú amerikai repülőgép 40 vadászgép kíséretében Antung körzetében megsértette a Kínai Népköztársaság légterét. Az amerikai gépek 110 bombát dobáltak le a városra, 12 repülőgép az Antung közelében fekvő Csulan-csien helységről felett szintén bombákat dobott le és gépfegyvertűzet nyitott.

EGY JUGOSZLÁV DIPLOMATA MENEDÉKJOGOT KÉRT CSEHSZLOVÁKIÁTÓL

PRÁGA. — (Agerpres.) A titóista Jugoszlávia prágai nagykövetségének Novák nevű tisztviselője menedékjogot kért a csehszlovák kormánytól. Novák nyilatkozatában leleplezte, hogy a Tito-klubb az amerikai és angol imperialisták ügynöksége.

„Nem akarok semmiféle összeköttetésben lenni a háborús gyűjtőegységekkel és ügynökökkel. Csatlakozom a béke és a szocializmus táborához” — írja nyilatkozatában Novák.

A jugoszláv dolgozók egyre elszántabban harcolnak a Tito-banda ellen

PRAGA. — A jugoszláv politikai emigránsok Prágában megjelenő lapja írja:

A jugoszláv munkásosztály Szlovéniában — akárcsak az ország többi vidékein — egyre elszántabban és sikeresebben harcol a Tito-banda úgynevezett termelési „terveinek” megvalósítása ellen.

Sztrájkok és munkából való kiharadások miatt a szlovén

textiliparban 19.000, a fémiparban mintegy 11.000 munkanap veszett kárba. Nowa Goricában, Trziesiben és más ipari központokban a dolgozók 25 százaléka maradt ki a munkából. Maguk a belgrádi banditák is képtelenek voltak elismerni, hogy a trbovljei bányászok az állandó kiharadások következtében 150.000 tonna szénrel termeltek kevesebbet.

A szovjet kormány nem engedi, hogy a nyugati kormányok ismét félrevezessék a népeket

— HANGSULYOZTA GROMIKO A KÜLÖGMINISZTERHELYETTESEK ÜLÉSÉN —

PARIZS. — (Agerpres.) A helyettes külügyminiszterek április 13-i ülésén Jessup amerikai megbízott azt a nevenséges állítást hangoztatta, hogy a szovjet küldöttség nem tett javaslatot a külügyminiszteri tanács napirendjének összességére. Állítását semmiféle érveléssel sem támasztotta alá, de újból kérte, hogy fogadják el a nyugati több április 2-i napirendi javaslatait.

Gromiko szovjet megbízott az eddig lefolyt tárgyalások alapján megállapította, hogy a nyugati több megbízottal semmit sem tettek a meggyőzés érdekében. Továbbra is visszatartják a béke biztosítása

szempontjából legfontosabb szovjet javaslatok napirendre tüzését.

„Egyre inkább meggyőződések arra — mondotta Gromiko —, hogy az értekezleten a legfőbb nehézséget az okozza, hogy az Egyesült Államok, Franciaország és Nagybritannia kormányai nem öhajtják a béke fenntartásának szempontjából legidősebb és legfontosabb kérdések megvizsgálását.

Csak ezzel magyarázható, hogy a három nyugati hatalom megbízottai mereven elzárkóznak az Atlanti-paktum és az amerikai támaszpontok kérdéseinek megvizsgálása elől.

Noha a nyugati több megbízottai nyilatkozataikban azt állítják, hogy a meggyőzést öhajtják, a valóságban mindent elkövetnek, hogy meggyőzést a fontos kérdések megvizsgálását.

A szovjet kormány nem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a nyugati hatalmak a népeket ismét félrevezessék.

Ezért a szovjet küldöttség ragaszkodik hozzá, hogy a négy nagyhatalom fegyverkezésének és fegyveres ereje csökkentésének fontosságát a problémának fenntartásához mértén tárgyalják a napirend keretében — hangsúlyozta Gromiko.

A Morgan bankház — a halálkereskedők trüszkje

A Egyesült Államoknak a pénzügyi oligarchiához tartozó nagy családja kizsákmányolja Észak- és Dél-Amerika természeti kincsait, rendelkezik ipari és pénzügyi kérdésekben, megvásárolja a kormányokat, dönt háború és béke fölött, szóval az élet és halál korlátlan ura. A profi éhes dollármilliárdosok és milliomosok eddig megbujtak a sötétben, titokban szöttek galád terveiket. De az utóbbi időben előléptek a kulisszák mögött, hogy előkészíthessék a történelem legnagyobb, minden eddigi rablását és vérengzését felülmúló új világháborúját.

A milliomos gyilkosok a bandájában a Morgan-család a vezető szerep. A Morgan-cég, egész Amerikára kiterjedő bank-és trüszkhálózatát révén, mérhetően vagyoniok felett rendelkezik. Ez a bankház kezeli már négy emberöltő óta a Vanderbilt, Gould, Drexel, Wadener, Berwind, Phipps, Hill, Duke, Ryan, Mac Cormick, Backer, Dupont, Fischer, Field és más családok tőkéit. A Morgan-bankházhoz tartozik 35 nagy bank és hitelintézet és 20 hitelközvetítő. A Morgan-trüszti által ellen-

őrzött és irányított tőke 77 milliárd dollár tesz ki.

Ilyen hatalmas tőke birtokában a Morgan család korlátlan nyomást gyakorol az amerikai élet minden ágára. Morgan és a vele egyvásu dollárbankok egyeduralmukról az „atlanti világnak”, ék a legtöbb háborús uszítók, ék a békeszerződés emberiség legveszélyesebb ellen-ségei.

Az 1853-ban alapított bankház egyik „legfényesebb üzlete” J. Paul Morgan költötte az első világháború idején, amikor a fegyverszállítás 84 százalékát az ő érdeklőre tartozó vállalatok bonyolították le. Az 1920—32-es évek gazdasági válságát Morganék arra használják fel, hogy üzletpolitikájával nyeljk el a közepes nagyságú és kisebb vállalatokat.

A második világháború előtt és annak folyamán is a Morgan-bankház aljas cinizmussal fegyvereket szállított Hitler zsoldosainak is, akik ezekkel a fegyverekkel gyilkolták az amerikai katonákat és szövetségeseket.

William Allen White, a londoni „Emporia Gazette” író 1943-ban, Washingtonból visszatér-

ve, felháborodva írja: „Megrendülve látom, hogy mi folyik ott. Hatalmas vállalatok mind a két arvonál részére dolgoznak. A Dupont család, Morganék legnagyobb társasága, az angol „Imperial Chemical”-al és a német „I. G. Farbenindustrie”-vel együtt ellenőrzi a világ egész vegyszer gyártását. Duponték az angolokkal együtt csempészu-
on fegyvert szállítanak Berlinnek.”

A Dupont és Morgan család ellenőrzése alatt álló „General Motors”-konzern még 1930-ban karmaliba kapartotta a német Opel-műveket, amely a Hitler hadoszályokat tankkal, a légi flottát pedig repülőgépmotorokkal látta el. A Dupont és Morgan család azonban nemcsak Európá felé terjesztette ki csapját, hanem Tokiót is behálózta. A japán Mitsubi-üzemtele; költött karéll az amerikai dollármilliárdosoknak, csupán 1932-ben, 900 millió dolláros busás hasznot hozott; egy robbanószer gyártás titkának átengedése fejében.

A második világháború betelezése után Morganék újabb fényes üzleteket költöttek, amikor potom áron észlevesztették az állami hadiipari vállalatokat, amelyeket pedig nem a monopollisták, hanem az adófizetők pénzéből építették és szereltek fel. Így az „United Ste-

tes Steel Corp.”, a Morgan-bankház egyik vállalata az Utah állami vasműveket 47,5 millió dollárért vette meg. A vasművek építése és felszerelése néhány évvel előbb 191 millió dollárba került.

Az ország az amerikai vilamosági, vegyi, petróleumipar, gépkocsi és mezőgazdasági gépgyártás, a vasutársaságok nagyrészt, telefon és rádió Morganék kezében van. A koreai agresszió Nyugat-Németország felfegyverzése, Taivan sziget megszállása óriási hasznosított Morganéknak. Példaképpen eleget, ha megemlíjük, hogy a Morgan-féle „American Telephone and Telegraph”-trüszti nyeresége az 1949. évi 223 millió dollárról 1950-ben 339 millió dollárra emelkedett.

Nyugat-Németországban a „Deutsche Edelstahl Werke”, a „Ruhr Stahl Aktiengesellschaft”, a „Bochumer Guss-Stahl Verein” hatalmas iparvállalatok tőkéjének 51 százaléka a Jenki monopollisták, elsősorban Morganék kezében van. Nincs a világon egyetlen becsületese ember sem, akit ne tiltott volna el gyűlölet MacArthur tábornok, a napokban menesztett távolkeleti amerikai főparancsnok nevének hallatára. Az amerikai dolgozók „Morgan tábornoknak” nevezik ezt a kegyetlen vérszopót.

aki a koreai nőket, gyermekeket és aggodat kegyetlenül lemészároltatta, városokat és falvakat tet a földdel egyenlővé. Ez a kegyetlen vérszopót, akit az imperialisták távolkeleti sorozas kudarcai miatt váltottak le — a Morgan-ház egyik főnökének, Staebury milliárdosnak a veje, MacArthur a Morgan bankház pártfogásával let a Egyesült Államok vezérkari főnöke, majd távolkeleti főparancsnok. Morganék kezére játszott a Fülöp-szigetek, Japán, Délkorea hatalmas iparvállalatát, azonban katonai kudarcok miatt még a mindenható Morgan-bankház sem tudta megmenekülni ezt a véreskezű banditától.

Jelenleg Morganék és a hozzájuk hasonló monopollisták újabb megszállást készítenek elő. A munkásosztály és minden békeszerződés becsületes ember elleni gyűlöletől elvakult Morganék, telhetetlen pénzhétségükben, nem ismernek határt.

Azonban az amerikai monopollisták és csatlósalk keservesen emlekednek a szocializmusban, mert a békeháború erőt napról-napra növekszenek és a Szovjetunióval, a béke legyőzhetetlen bástyájával az élet visszaverik a Wall Street cápáinak aljas mesterkedését.

Előre vetési esatánk SIKERÉÉRT!

Szászfenes és Egeres dolgozó földművesei válaszolnak a mócsi versenyfelhívásra

A mócsi dolgozó parasztek hazafias versenyfelhívása nagy visszhangra talált Kolozs-tartomány szegény- és középparasztjai között. Május 1 és a Párt fennállásának 30. évfordulója tiszteletére a dolgozó földművesek munkavállalásokat tettek, minden erejüket a vetés határidő előtti teljesítésére vetik latba. A Kolozsvár-rajoni Szászfenes község dolgozó parasztjai gyűlésen beszélték meg a versenyfelhívás pontjait, az alábbi választ adták:

Mi, a Kolozsvár-rajoni Szászfenes falu dolgozó parasztjai népgyűlésre jöttünk össze, ahol megbeszéltük a mócsi dolgozó parasztek versenyfelhívásának pontjait. Elhatároztuk, hogy csatlakozunk a versenymozgalomhoz és a versenyfelhívás előírásait április 28-ig teljesítjük.

Kiegészítjük a versenypontokat azzal, hogy április 20-ig végezzük el a zöldséges kertekben szükséges teendőket 80 százalékát is.

A munkásosztály nemzetközi napja, május 1 és szerdett Pártunk fennállásának 30. évfordulója, május 8. tiszteletére teljesíteni akarjuk a munkatervet, hogy ezzel hozzájárulhassunk hazánk felvirágoztatásához, a béke megszilárdításához.

Szászfenes dolgozó földművesei nevében:

GÁL GYÖRGY,

a néptanács végrehajtó bizottságának elnöke

Mi, a Bánffyhyunad-rajoni Egeres község, Inakteleke és Légen falvak dolgozó földművesei csatlakozunk ahhoz a versenymozgalomhoz, amely május 1 és május 8. szerdett Pártunk fennállásának 30-ik évfordulója megünneplésére indult. A mócsi dolgozó földművesek versenyfelhívására az alábbiakat válaszoljuk:

1. Teljes mértékben betartjuk az egyéni vetési tervek előírásait.

2. Teljes mértékben kihasználjuk a vetőgépeket és kiküszöböljük a holtidőt.

3. A terv határidő előtti teljesítésére a meglévő 232 igából naponta kétszázat a vetési terv teljesítésével kapcsolatos munkálatokra mozgósítunk. A múltban naponta 36 hektár földet vetettünk be, a verseny folyamán, a munka helyes megszervezésével naponta 50 hektáron végezzük el a munkát.

— Megboronáljuk az ősi vetéseket. Be gyűjtjük és elégetjük a tavalyról visszamaradt kukoricacsutkákat.

Teljesítjük a versenyfelhívás összes pontjait, hogy munkánkkal hozzájáruljunk hazánk erejének megszilárdításához, a béke megszilárdításához.

A község dolgozó parasztjainak nevében:

IURAS ILEANA,

a községi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke

Gyorsítani kell a vetés ütemét Kolozs-tartományban

Kolozs-tartományban befejezéshez közeledik a tavaszi vetés. A dolgozó földművesek egyre nagyobb lendülettel végzik a munkát. A határész-felelősök a községi néptanácsok irányításával naponta ellenőrzik a munkát és mozgósító tevékenységet fejtenek ki a dolgozó földművesek körében.

Április 14-ig Enyed-rajonban

99,4 százalékban végezték el a szalmagabonák vetését. Topánfalva-rajonban 42,1, Kolozsvár-rajonban 98,3, Dés-rajonban 53,1, Szamosújvár-rajonban 94,6, Bánffyhyunad-rajonban 72,3, Zsibó-rajonban 89,4, Torda-rajonban 89,7 százalékban teljesítették a vetési tervet.

A tartomány egész területén 87,7 százalékban teljesítették a

tervet, a kollektív gazdaságok élen járnak a munkában.

A rajoni néptanácsoknak még jobban fokozniuk kell a mozgósító és ellenőrző munkát, több támogatást kell adniuk a községi néptanácsoknak, hogy a vetés teljesítésében az eddignél jobb eredményeket érhesse el a tartomány dolgozó földművesei.

A birálat és önbirálat szellemében értékelték ki a városi néptanács negyedévi munkáját

Kolozsvár városi néptanácsa április 15-én tartotta második ülését. Az ülészaknak különös jelentőséget nyújtott az a tény, hogy a jelenlévők lelkes hangulatban fogadták el a Béke Világánácsának határozatát, egyhangulag aláírták a békeegyezmény megkötését követelő felhívást és elhatározták: megsokszorozódott erőfeszítéseket tesznek a béke megvédéséért, a dolgozó életszínvonalának emeléséért.

A kolozsvári néptanács első negyedévi munkájáról Deac Vasile elvtárs, a végrehajtó bizottság elnöke számolt be.

A jelenlegi rámutatott arra, hogy a végrehajtó bizottság különös gondot fordít a bürokrácia felszámolására. Egyes tisztviselők a múlt rendszer átkos maradványát, a bürokratikus munkamódszereket vitették be az új közgazdaságba, amely késlelteti a kitűzött feladatok megvalósítását. Így például az ügyosztályok több esetben késvő intézik el a dolgozók kéréseit. Megtörténik, hogy az illetékes ügyosztályokhoz beosztott tisztviselők nem szerveznek tapasztalatszerít. E hiányosságok leküzdésére a végrehajtó bizottság szabályzatot készített, amely konkrétan meghatározza a tisztviselők feladatait. Szabályzat intézkedik arról is, hogy az ügyosztály vezetőikön kívül egy bizottság rendszeresen ellenőrizze a tisztviselők munkáját. A tervszerű ellenőrzés nyomán a végrehajtó bizottság részletesen megismeri a tisztviselők munkáját és a hiányosságok kiküszöbölésére utalgatásokat, tanácsokat tud majd adni.

Deac Vasile elvtárs ismertette a néptanács dolgozóinak május 8. tiszteletére a munkavállalásait. A Párt megalakulása 30. évfordulójának tiszteletére befejezték a Dózsa-utca betonhidat, a Kossuth

Lajos-utca és a Monostori-ut javítását. A tanügyi ügyosztály május 8. tiszteletére szélesebbkörű akciót indított az analfabetizmus felszámolására, 1800 írástudatlant tanítanak meg betűvetésre. A néptanács dolgozói a középületek karbantartásánál 10, az irodai felszereléseknél 20 százalékos megtakarítást érnek el.

A beszámolóból kitűnik, hogy a mezőgazdasági ügyosztály dolgozói — annak ellenére, hogy kevés munkaerővel rendelkezik — a tavaszi mezőgazdasági munkálatok során jelentős eredményeket értek el. A tavaszi vetési tervet 103 százalékban teljesítették. Az ügyosztály tervszerű munkája következtében nagy súlyt helyeznek a zöld-ségtermesztésre s min-egy 764 hektár területen vetnek különböző zöldségféléket. A gyümölcsfák gondozására is külön tervet készítettek. Ezt a tervet 210 százalékban teljesítették.

A beszámoló felszöve hozta, hogy a tanügyi ügyosztály értékes munkát fejt ki a dolgozók kultúr-színvonalának emelésében. A kulturálthozonokban kulturköröket létesítettek és 102 körzében tanítják az írástudatlant. Jelentős eredményeket ért el az ipari és helyi gazdaságok ügyosztály is. Az ügyosztály vezetősége nagy gondot fordít arra, hogy rendbehozza a külvárosi utcákat. Így ebben az évben több mint 60 külvárosi utcát megjavítottak.

A néptanács végrehajtó bizottságának igen fontos feladata a közéleti megújítás. Nehézségek merültek fel a húsvétkorban, ezt a néptanács a bárányhús-osztály bevezetésével olda meg. A kenyérelőállást sikerült megszervezniük. A város területén 118 kenyérelőállást létesítettek, ahol más élelmiszereket is osztanak. A néptanács a közel-

jövőben újabb 15 kenyérelőállást központot létesít.

A beszámolóból kitűnik még, hogy a néptanács számos külvárosi utcában bevezeti a gázt és a villanyt. Ezt a munkát részben a helyi erőforrások egyszerű felhasználásával, részben önkéntes munkával végzik.

A kolozsvári néptanács második ülészakán felmerültek azok a szempontok is, amelyeknek figyelembevételével még jobban felfel-élhetik a néptanács munkáját. Kiderült ugyanis, hogy a néptanács képviselői és az állandó bizottságok nem minden alkalommal nyújtottak kellő támogatást a végrehajtó bizottságnak. A munka megszervezéséért az állandó bizottságoknak, a néptanács képviselőinek fel kell számolniuk a hiányosságokat, hogy a néptanács eredményesen teljesíthesse azokat a feladatokat, amelyek az ötéves terv keretében reá várnak.

A beszámoló után a néptanács képviselői a birálat és önbirálat szellemében kiértékeltek a végrehajtó bizottság munkáját. Fodor Balázs képviselő megbirálta a vízművek dolgozóit, am-ért helytelenül járnak el a vízdíjak beszédésénél. A dolgozók nevében a képviselők több kérést terjesztettek a végrehajtó bizottság elé. Javasolták, hogy a külvárosi utcákban a közüzemmel hivat dolgozói szervezzék meg a munkát. A képviselők hozzászólásaikban értékes javaslatokat tettek a külvárosi utcák rendbehozására, a közellátás megjavítására.

A kolozsvári néptanács ülészakán munkatervet készítettek a második évnegyedre és a képviselők gazdag tapasztalatokat szereztek munkájuk további fokozására.

EMLEKEZZUNK A PART HŐSEIRE:

Ilie Pintilie

1940 november 9-ről 10-re virradó éjszaka összeomlottak a doftánai börtön falai... Gheorghiu-Dej elvtárs, a Párt rettenthetlen harcosa, akit a burzsoá-földesuri rendszer bebörtönzött, a börtön falainak összeomlása következtében a második emeletről zuhant a mélybe, a törmelék közé. Fején és lábán sérüléseket szenvedett. Sebeit gyorsan leköttötte és azonnal megszervezte a romok alá temetett elvtársak megmentését. Szerszámok hiányában, kézzel kezdték a törmeléket elhordani és a súlyos fal és kődarabok alá temetett elvtársakat megmenteni. Reggellel összetört mellkassal, haldokolva találtak meg Ilie Pintiliét, a Párt bátor harcosát. Köréje állottak fedetlen fível a kommunisták, a politikai foglyok, Gheorghiu-Dej elvtárral az élükön, akiket a burzsoá-földesuri rendszer terrorja, kínzásai és börtönei nemhogy megtörték volna, hanem megacéloztak, hogy újabb harcokra, újabb győzelmek felé vessenek a romániai proletárijást.

Ilie Pintilie gyermekkorának egy részét a jasi árvaházban töltötte, majd egy szegénysorsu favágó házaspár vette örökbe. Már gyermek korában megismerte a végsőkig kiszákmányolt dolgozók szomorú életét. Tízennégy éves korában a jasi CFR-főmühelyekbe került inasnak és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom idején tagja lett a főmühelyek ifjusági szervezetének. Szabadidejében, éjnek idején, szépirodalmi könyveket, majd szociológiai munkákat olvasott és állandóan képezte ma-

gát. Az 1920-as általános sztrájk idején a főmühelyek ifjusági örsorozatát vezette és ekkor került nyit harcba az osztálylenséggel. Egy alkalommal csoportja élén, a hírhedt Codreanuval és bandájával találkozott össze. Codreanu habzó szájjal követelte, hogy a főmühelyek keményére kitűzött vörös zászlót vegyék le. Ilie így válaszolt a hitleristák későbbi ügynökének, a román nép árulójának: „Ezt a zászlót a munkásosztály vére áztatta és ez a zászló a munkásosztályé! Aki hozzá mer érni, az a munkásosztályhoz ér”. A vasgárdisták amikor mégis megkísérelték, hogy a zászlót levegyék, alapos leckét kaptak Ilie Pintilitől és csoportjától.

A Párt illegálitásban való vonulása idején Ilie Pintiliét felvették a Kommunisták Romániai Pártjába. Ragyogó szónok, bátor harcos, rövidesen a moldvai munkások legendás hőse lett. 1932-ben megismerkedett Gheorghiu-Dej elvtárral, a CFR köölaj- és bányász munkások központi akcióbizottságának főtákarával. Hosszu időn át Gheorghiu-Dej elvtárs vezetésével szorosan együttműködött az akcióbizottsággal, melynek később tagja lett és irányította a dolgozók harcát. A grivicai véres események után tartóztatták, azonban a szigüránca hóhérok nem sikerült a bátor harcos szellemét megtörniük. Kiszabadulása után újabb fontos megbízásokat kaptak, majd tagja lett a Román Kommunista Párt Központi Vezetőségének. 1939 május 1-én Ilie Pintilie szervezte meg a királyi diktatura elleni tüntetést.

Ilie Pintilie példaképe volt a népet szerető, a népet harcoló kommunistának, a fasizmus es küdt ellenségének.

MAJUS 1. ÉS A PART ÉVFORDULÓJÁNAK TISZTELETÉRE

Teljesítik munkavállalásaikat az aranyosgyéresi „Sodronyipar“ munkásai

Május 1. és a Párt 30. évfordulójának tiszteletére indított szocialista, munkaversenymozgalomba az aranyosgyéresi „Sodronyipar“ munkásai és technikusai is örömmel kapcsolódtak be. A vállalat óta eltelt négy hét alatt a gyár dolgozói tettekkel bizonyították, hogy vállalatuk nem pusztá fogadkozás, nemcsak teljesítik, hanem túl is haladják tervelőírásukat. Március hónapban szép eredményt értek el a Siemens-Martin kemencénél dolgozók, akik március havi munkatervüket 161,3 százalékban teljesítették. Hasonló eredményt ért el Stanciu Augustin csoportja, amely 153 százalékban teljesítette előírásait. Pethő Ignáé csoportja pedig 46 százalékkal szárnyalta túl havi tervfeladatát. A 10. számú ifjumunkásbrigád, Hency Ferenc vezetésével több gépen dolgozva, naponta 120—130 százalékban teljesíti normáját. Észszerű és pontos munkájukkal szép eredményeket érnek el az üzem többi osztályán dolgozók is.

A KOLOZSVARI „UNIREA“ FEMARUGYÁR

dolgozói is eredményesen harcolnak munkavállalásuk százalékos teljesítéséért. Az elmúlt hetekben, több munkacsoport már teljesítette is munkavállalását. A lakatosműhelyben Rotschild Sándor és Popovici Ion munkacsoportja tervén felül vállalta 100 satunak az összeszerelését. A két munkacsoport már néhány nappal ezelőtt befejezte a tervenfelüli 100 darab satu szerelést. A tömegműhelyből Lovász Lidia nemesen teljesítette munkavállalását, ha nem 128 százalékkal túl is szárnyalta. Bakó József öntő csoportja már március 23-ra, vagyis nyolc nappal hamarabb befejezte be első negyedévi tervelőírásait. Albert András és

Rus József 50 satunak tervenfelül elkészítését vállalta. Az 50 satu elkészítése mellett március 23-ig befejezte egész havi tervelőírásait. A gépműhelyből Török Pál esztergályos érte el a legszebb eredményt, aki a gyorsfémvágás alkalmazásával 229 százalékban teljesítette munkatervét. Demeter Sándor mester az acél megmunkálásánál alkalmazott újításával 28,938 lej értékű megtakarítást ért el.

A KOLOZSVARI „FELEACUL“ CUKORKAÜZEM

munkásai és technikusai is teljesítik Pártunk 30. évfordulója tiszteletére tett vállalásait. A cukorkacsomagoló osztály dolgozói azzal, hogy a csomagoló anyagot észszerűen osztották be, 20 ezer lej értékű anyagmegtakarítást értek el. Teljesítették a 10 százalékos termelékenységnövelésre tett kötelezettségüket is. Jelentős megtakarítást értek el a villanyfogyasztásnál. A dolgozók közül egyéni teljesímenyével Tóth Irén a karamellás osztály mesternője tűnt ki. Szép eredményeket értek el továbbá: Bangur Eszter 47 százalékos, Lészai Zsuzsa 46 százalékos, Kovács Ilona 47,5 százalékos és Nemere Margit IMSz-tag 46 százalékos normatúlszárnyalással.

A „HERBAK JANOS-MÜVEK

pickor- és manzetta-osztályán április 3-án Lidia Korabelnyikova szovjet sztáhanovista példáját követő brigád alakult. A 15 tagú brigád, az anyagtakarékosság terén már eddig is szép eredményeket ért el. A minták figyelmes elhelyezésénél és ki-vásolásánál — Radler Béla, az osztály mesterének segítségével — új munkamódszert alkalmaznak. A módszer bevezetését április 13-ig 14,867 lej értékű tömítő kruppon anyag és 1862 lej értékű chrom és blank anyag megtakarítását eredményezte.

Négy falu villamosításához járulnak hozzá a kolozsvári mechanikai intézet hallgatói

A Párt évfordulójának tiszteletére folyó országos munkaverseny mozgószíni és lelkesítő hatott a kolozsvári mechanikai intézet hallgatóira is. A hallgatók elhatározták, hogy támogatást nyújtanak a tartományi néptanácsnak a villamosítási terv ezévi előirányzatának teljesítésében. Ennek során többek között elkészítették a „Socholv” típusú faturbina rajzait. A turbina előállítható falun is helyi erőforrásokból s alkalmas egy falu villamosenergia szükségletének kielégítésére. Jelenleg Bonchidán szerelnek egy ilyen turbinát.

A mechanikai intézet hallgatói szakszervezeti csoportgyűlésen vitatták meg az ország két élizemének versenyfelhívását s a Párt iránti szeretettől vezérelve vállalták, hogy a maguk részéről lényegesen hozzájárulnak a tartomány négy falujának villamosításához. Egy-egy falu villamosítási tervrajzának elkészítésére 200.000 lej megtakarítást jelent. Időközben már munkához is láttak s szép eredményeket értek el a munkálatok előkészítése terén.

Igy például az egyik diákeso-

port Argyas községben tanulmányozta a falu helyzetét és térképét. Másik csoport április elején Türe községben vette fel a szükséges adatokat, tanulmányozta a terepet s elektromos és technikai számításokat végzett. Gorbó községben ugyancsak előkészítő munkálatokat végeztek. Itt azonban hibát követett el a néptanács, mert ígéretet tett a diákoknak a szükséges eszközök — például mérőlánc — beszerzésére, de csak az ígérettel maradt, ez pedig akadályozta a munkát.

Még komolyabb hiba történt Szucság község esetében. A községnek ugyanis nincsen újabb keletű térképe. A diákok felkeresték a tartományi néptanács ipari és helyi gazdálkodási ügyosztályát, valamint a tartományi villamosművek illetékes ügyosztályát nem is egy ízben a térkép beszerzése, vagy elkészítése céljából, de az ügyosztályokon meglehetősen nehezen tisztázódik, ki is az illetékes ebben a kérdésben. Így aztán a hallgatókat egyik helyről a másikra küldözgették vagy három héten keresztül. Ezalatt minden különösebb megerőltetés nélkül

elkészíthették volna a térképet. A mulasztás viszont komoly akadályokat gördített az elé, hogy a vállaltat Szucságon is teljesíteni lehessen. Ilyen nagy jelentőségű kérdésben, mint a villamosítás és ilyen dícséretre méltó munkavállalásban, mint amilyent a mechanikai intézet növendékei tettek, különösen helytelen az említett ügyosztály részéről megnyilvánult nemőrdomség. A néptanácsnak messzemenő támogatást kell nyújtania a diákok részére — például megfelelő eszközök: különleges rajzpapír, tus és egyéb rendelkezésre bocsátásában — hogy a mechanikai intézet növendékei szép munkavállalásukat teljesíteni is tudják.

Az intézet tanulói lelkesen végzik a vállalt munkát, ezzel is bizonyítást adva a Párt iránti ragaszkodásukról s a dolgozó nép ügye iránti odaadásukról. Eddigi eredményeikkel különösen kitűntek Regman Cornel, Basca Dumitru, Petioki Tivadar, Csetri Károly és más hallgatók. Simon Elek mérnök, előadó tanár sokoldalú támogatást nyújt a diákoknak, vállalásuk sikeres véghezvitelében.

Az irástudatlanság elleni harc eredményei a dési rajonban

DÉS. — (Tudósítónktól.) Ez év első negyedében egyre fokozódó lendületet vett az irástudatlanság elleni harc Dési rajonban, hála a Párt és a sajtó támogatásának, valamint a tantestületek és a szervezetek segítségének. E támogatás folytán januárban a beirt irástudatlanok csaknem 74 százaléka, februárban 83 százaléka, márciusban pedig 90 százaléka látogatta a tanfolyamokat.

Az irástudatlanok tanítását 352 központban végezte 343 tanító és tanár, valamint 282 önkéntes oktató. A központok egy része az iskolákban működött, de több mint 200 központot irástudatlanok lakására, vagy erre a célra átalakított lakásokba helyeztek.

Az oktatás kimagasló eredményekkel járt s megértésre talált a kollektív gazdaságokban. Különösen élen jártak a munkában Récekeresztúr, Dési-Ciehegy, Fodorháza és Nagyborzó kollektív gazdaságai. Itt az analfabéták egész idő alatt 100 százalékban látogatták a tanfolyamokat.

A mezőgazdasági szektorban március 25—31 között vizsgára jelentkeztek az egykori irástudatlanok a nagy eseményhez méltó ünnepi külsővel és komoly felkészültséggel. Erről tanuskodnak a beérkezett jelentések. Vád község iskolájában például 11 tanfolyami hallgató ünnepi öltözkémben jelent meg a bizottság előtt és sikerrel tette le a vizsgát mindegyikük. Al-

sókosolyban 33 jelentkező közül 32-nak sikerült a vizsgája. Percsészeg községben 590 hallgató közül sikerrel vizsgázott 219.

Ezekhez az eredményekhez önfeláldozó munkájukkal járultak hozzá a rajon tantestületi tagjai. De dícséret illeti a csaknem 300 önkéntes oktatót is, akik a dolgozó nép ügye iránti odaadásukról tettek tanbizonyosságot, vállalták a komoly és nehéz feladatot és sikerrel eleget tettek feladatuknak, hozzájárulva ezáltal a szocializmus építéséhez. Az eredményekhez hozzájárultak a pártszervezetek s irányításukkal a tömegszervezetek is, mozgósító és felvilágosító munkájukkal, valamint a néptanácsok a szükséges anyagi eszközök biztosításával.

A MNSz hidalmási szervezete megtisztította sorait az ellenséges elemektől

HIDALMAS. — A Magyar Népi Szövetség hidalmási szervezete az elmúlt napokban nagygyűlésen kiértékelte az eddigi munkát. A helyi szervezet elnöke rámutatott arra, hogy az utcafelelősök az utóbbi időben jelentős eredményeket értek el, a tavaszi vetési munkára való mozgósításban. De ezenkívül eredményesen támogatták a néptanács, valamint a békebizottság munkáját. Az intéző bizottság dícséretben és könyvjuttalomban részesítette Baki Iona, Baki Klára, Papp Jánosné, Vársárhelyi Dezső, Kluzsn István, Kasai Sára, Pankovics Dezső, Derda István és Lovász István MNSz-utcafelelősöket és tagokat, akik tevékenyen dolgoztak a hős koreai nép meg-

segítésére szervezett akció során.

A munka kiértékelése során felszínre került az is, hogy a szervezetben vannak olyan elemek, akik szándékosan akadályozzák a béke építő munkát. Így például Kovács Zoltán és felesége háborús rémhíreket terjeszt. Kovács Zoltán a múltban ügyvéd volt és a dolgozók bőrén meggazdagodott. Nagyki-terjedésű birtokot harcosolt össze és állandóan másokkal éhbéret dolgoztatott. Hasonló osztályellenesség a szervezetben Zsugori Zsigmond Ákosné és fia, István is. Szándékosan szobalják a vetési terv teljesítését. Arra hivatkoznak hogy gyengék az állataik, nem tudják idejében megművelni a föl-

det. Zsugori Zsigmond Ákosné a múltban 500 hold földet tudott megművelteni. Most, amikor neki kell dolgoznia, szabotál.

A MNSz hidalmási szervezetének munkáját Hadfaludi Istvánné is akadályozza. Hadfaludiné a múltban kizsákmányoló volt. Földjét másokkal művelte, akiknek éhbéret fizetett.

A becsületes dolgozók nem tűrik meg az ilyen ingyenélő elemeket a szervezetben. Tudják, hogy ezek szándékosan akadályozzák a szervezeti munkát. Egyhangulag elhatározták, hogy kikapják a szervezetből a nem odavalló elemeket, mert ezzel erősebbé válik a szervezeti munka.

Horváth Ferenc,
MNSz-aktivista.

Ahol hárman elérnek...

KOLOZSVAR. — Március 3-án, mivel megnősültem, lakást igényeltem a II. kerületi lakáshivatalból. Úgy éretem, kéresem indokolt, mivel én a Kárpát-utca 6 szám alatt lakom harmadmagammal, feleségem pedig szüellel és testvéreivel a Jugoszlávia-utca 12 szám alatt. A kérelem beadása után három héttel érkeztél a hivatalban, hogy mi történt a kérvénnyel. A válasz az volt, hogy átadták az I. kerületi lakáshivatalnak. Az I. kerületi lakáshivatalban telefonon többször érdeklődtem, majd személyesen mentem fel, amikor a lakáshivatal vezetője közölte velem, hogy március 1-én kapták meg a kérvényt. Viszont a II.

kerületi lakáshivatalhoz, de ott újból nem tudtam meg, hogy mi történt a kérvénnyel, hanem azt mondták: átküldték az I. kerületi lakáshivatalhoz. Fúrcsánál találtam a dolgot, de újból elmentem az I. kerületi lakáshivatalhoz. Négy órai várakozás után bejutottam a főnökhöz, aki telefonon megkérdezte a II. kerületi hivataltól, hogy mi van az 1406 számú kérvénnyel. A II. kerületi lakáshivatal vezetője közölte, hogy a kérvényt átadta a bizottságnak jóváhagyás végett.

Ez a válasz megnyugtató. Arra gondoltam, hogy a bizottság rövidesen hivatalosan az ügyet, s jóváhagyja kérvényemet. A valóságban azonban nem ez

történt, hanem három nap elteltével megtudtam, hogy a kérvény nem jutott a bizottsághoz, mivel a II. kerületi lakáshivatal vezetője nem küldte el. Végül a kérvény április 5-én került a bizottsághoz, ahol elutasították. Az indok egyszerű: a bizottság úgy véli, hogy ha mi hárman lakunk egy szobában, ott elfér a negyedik személy, vagyis a feleségem is.

Vajjon Murcsan, Bodis és Popp elvtársak — a bizottság tagjai — mit szólnának, ha ez az eset velük történnék?

Szednicsek Károly
az „Unirea“-üzem dolgozója

Színház — Mozi — Opera

ALLAMI ROMÁN OPERA:

Szerdán, április 18-án este 8 óra-
kor: Pillangó kisasszony.

ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ:

Kedden, április 17-én este 8 óra-
kor: Cetatea de foc (Tűz erőd).

ALLAMI MAGYAR OPERA:

Kedden, április 17-én este 8 óra-
kor: Szabad szél.

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:

Szerdán, április 18-án este 8 óra-
kor: Romeo és Julia. (Tizenket-
tedszer).

MOZI:

„MUNKÁS” MOZGÓ: A mi szí-
vünk. Magyar feliratokkal. Elő-
adások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óra-
kor. Vasárnap délelőtt 11 óra-
kor matiné. Következő műsor: A kém-
elhárítás titkai.

KOLOZS-TARTOMÁNY VIDÉKI

„MUNKÁS” MOZGÓ ABRUD-
BÁNYA: Április 18: A pártigazol-
vány. Április 19—22-ig: Mesél az
erdő.

„NÉPMOZGÓ BÀNFFYHU-
NYAD: Április 17-ig: Viharos na-
pok. Április 18—20-ig: Makar Ne-
csaj. Április 21—24-ig: Kárhozottak
összeesküvése. Színes.

„ARTA” MOZGÓ DÉS: Április 17:
A kínai nép győzelme. Színes. —
Április 18—20: Napfényes út. —
Április 21—24: A hazafi. I. rész.
„VÖRÖS CSILLAG” MOZGÓ
MAROSUJVÁR: Április 18: Akik
a tengeren harcolnak. Április 19—
22: A hazafi. I. rész.

„APOLLO” MOZGÓ NAGY-
ENYED: Április 18-ig: A nagy

„MAXIM GORKIJ” MOZGÓ:

A kincs. Lengyel vígjáték. Előadá-
sok kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és
fél 10 óra-
kor. Vasárnap délelőtt
fél 12 óra-
kor matiné.

„NÉPMOZGÓ” (POPULAR): A
balerina. Előadások kezdete: 3, 5,
7 és 9 óra-
kor. Vasárnap délelőtt
11 óra-
kor matiné.

„CAPITOL” MOZGÓ: Szabóné.
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óra-
kor. Vasárnap délelőtt fél 12 óra-
kor matiné.

„URÁNIA” MOZGÓ: A kincs.
Lengyel vígjáték. Előadások kezdete:
3, 5, 7 és 9 óra-
kor. Vasárnap délelőtt
11 óra-
kor matiné.

„VÖRÖS CSILLAG” MOZGÓ:
Szabóné. Előadások kezdete: 4, 6 és
8 óra-
kor. Vasárnap délelőtt 11 óra-
kor matiné.

„UJ IDŐK” MOZGÓ: Híradó —
A starttől a célig — Karácsonyi
álmom, színes rajzfilm — A moszk-
vai állatkert.

VÁROSAINAK MOZI-MŰSORA:

hónpölgár. II. rész. Április 19—22:
A kémelhárítás titkai.

„VICTORIA” MOZGÓ SZAMOS-
UJVÁR: Április 17—19-ig: A püpos
lovacska. Színes. Április 20—23-ig:
A kínai nép győzelme. Színes.

„MAXIM GORKIJ” MOZGÓ
TORDA: Április 17-ig: A megújho-
dott föld. Április 19—22-ig: Hal-
hatatlan zeneművek szerzője: Musz-
szorgszkij.

„SZABADSÁG” MOZGÓ ZI-
LAH: Április 19-ig: Mágnes Miska.
Magyar film. Április 20—23-ig:
Mesél az erdő. Színes.

„PATRIA” MOZGÓ ZSIBÓ: Ápr-
ilis 19-ig: A barna kő. Április
19—22-ig: A püpos lovacska. Szí-
nes.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Éjszaka
derült, napközben kevésbé felhős.
száraz idő, legfeljebb a hegyvidé-
keken lehet kisebb fűtő eső. Mérsé-
kelt északkeleti-keleti szél.

A VÁROSI NÉPTANÁCS keres-
kedelmi ügyosztálya közli, hogy
április 18-án az élelmiszerügy 8.
számu „Különfélék” szelvényére
megkezdik a száraz-észta osztást.

A KERESKEDELMELMI ÜGYOSZ-
TÁLY április 21-ig a zöldségfélék
árát az alábbiakban állapította a
meg: I. osztályu spenót kilogram-
monként 30 lej. II. osztályu spenót
kilója 28 lej. zöldségmárc darabon-
ként 1 lej. I. osztályu hónapos re-
tek egy köcs 14 lej, másodosztályu
reték 11 lej, zöldsálmárc kilója 86
lej. sóska kilója 50 lej, pereszke-
lyem-leveél 1 köcs 2 lej. A fenti
áraknál drágábban árusítani tilos.

„MAXIM GORKIJ” ÉS „URÁ- NIA” MOZGÓK

bemutadják a Lengyel Állami
Stúdiók alkotását:

A KINCS

Ragyogó lengyel vígjáték

Előadások kezdete: „Maxim
Gorkij”: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30
óra-
kor. „Uránia”: 3, 5, 7 és 9
óra-
kor. — Vasárnap matiné:
Maxim Gorkij: 11.30 óra-
kor.
Uránia: 11 óra-
kor.

HETI LOTTO

Az április 16-i húzás

nyerőszámai:

81, 64, 56, 19, 66; 32; 74;

59, 29, 40.

Prémium az I., II. és III.

csoporthoz: 268.454.

S P O R T

NAGY SIKERE VOLT A „SCANTEIA” KÉTNAPOS ORSZÁGUTI KERÉKPÁROS VERSENYÉNEK

BUKAREST. — Hatalmas ér-
deklődés mellett rendezte meg
Szombaton és vasárnap a „Scan-
teia” kétnapos országúti kerékpáros
versenyét Bukarest—Sztálinváros
és vissza 366 kilométeres távon,
készülve a május 1. és 9. közötti
Prága—Varsó békeversenyre. A
„Scanteia” kerékpáros versenyén
az ország legjobb 70 versenyzője
vett részt Szombaton délelőtt 11
óra-
kor Sörin Toma elvtárs, a Scan-
teia felelős szerkesztője, a Béke
Világtanácsának tagja üdvözölte a
versenyzőket. beszédeiben kidom-
borítva a verseny jelentőségét a
békétörténelmi harcban és meg-
nyitottnak jelentette ki a versenyt.

A Bukarest—Sztálinváros utza-
kasz első napján a 166 kilométeres
távo: Marin Niculescu a bukaresti
Vörös Lobogó versenyzője nyerte 5
óra 4 perc 45 mp-es idővel. 2. Er-
vant Norhadian (Hadsereg). 3. Ma-
xim Nicolae (Dinamo) ugyanczen
idővel.
Vasárnap délelben Sztálinvárosból

déli 12 óra-
kor indultak el a ver-
senyzők. Az indulás előtt Gher-
man Gheorghie elvtárs a Román
Munkáspárti nevében üdvözölte a
versenyen résztvevőket, majd Ma-
rin Niculescu mondott köszönetet
azért a fogadtatásért, ami-
ben résztült volt Sztálinvárosban. A
verseny második utzakaszát Con-
stanin Sandru a Hadsereg ver-
senyzője nyerte. 2. Maxim Nicolae
(Dinamo). A „Scanteia” kétnapo-
s összetett versenyt Maxim Nicolae
nyerte. Marin Niculescu Bukares-
től 20 kilométerrel láncszakadás
miatt a versenyt feladta.

Világosság

Felelős szerkesztő: LÁZAR JOZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6. II.
emelet. Telefon: 15—35. Kiadó
hivatal: Molotov-utca 16. Tele-
fon: 19—11. — Lapkiadó:
„Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej.
postatakarékpénzárú csekk számla
(CEC) 115 579.